

De verhouding jeugdarts/ minderjarige en diens ouders (vanuit familierecht, WGBO en tuchtrecht)

- mr. dr. Wilma Duijst, forensisch arts en rechter-
plaatsvervanger rechtbank Gelderland
- mr. Alex Smit, voorzitter Regionaal Tuchtcollege
gezondheidszorg Zwolle en rechter rechtbank Overijssel

Onderwerpen:

- Familierechtelijke betrekkingen en gezag
 - De betekenis voor de zorg
- Tuchtrecht
 - Praktische betekenis

Familierechtelijke betrekkingen en gezag

Twee vragen:

- Is er sprake van juridisch ouderschap?

(vooral van belang ivm al dan niet recht op belangrijke informatie inzake minderjarige)

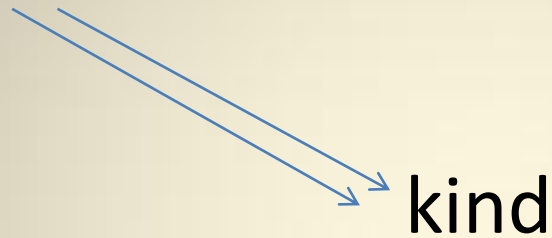
- **Wie heeft/hebben gezag**

(vooral van belang ivm recht op volledige informatie en toestemming waar nodig)

Er is niets geregeld:

moeder

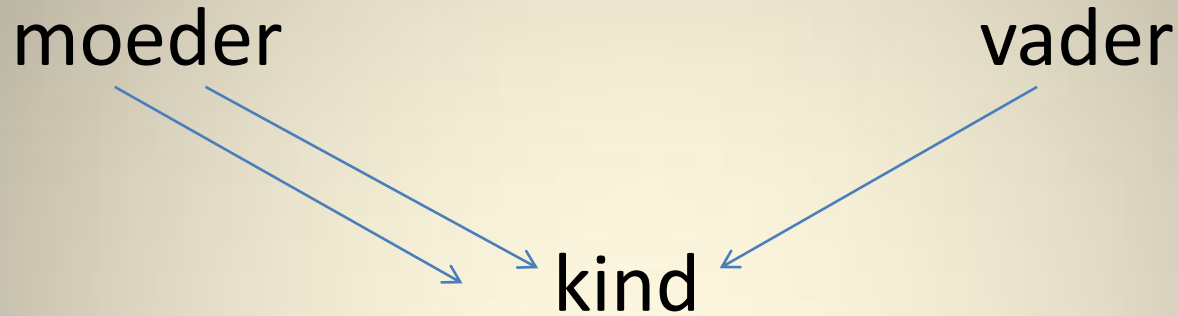
vader

juridisch moeder

ouderlijk gezag

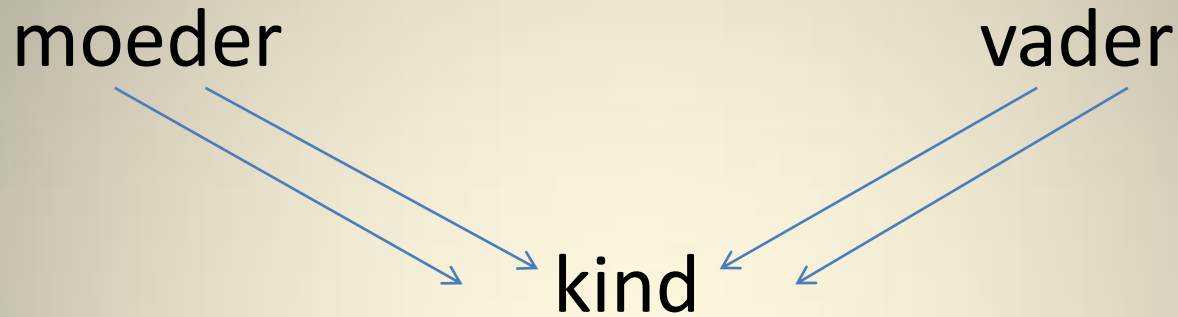
Vader erkent kind:

juridisch moeder
ouderlijk gezag

juridisch vader

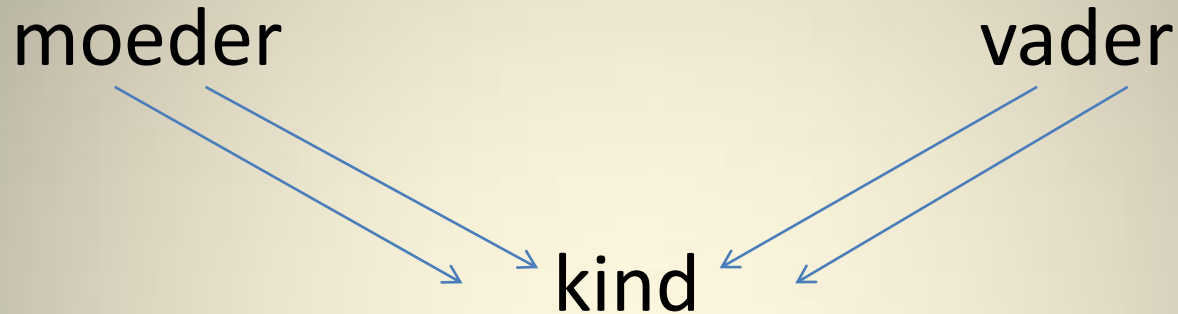
Vader erkent kind + diens gezag is
geregistreerd in gezagsregister rechtbank:

juridisch moeder
ouderlijk gezag

juridisch vader
ouderlijk gezag

Huwelijk/geregistreerd partnerschap:

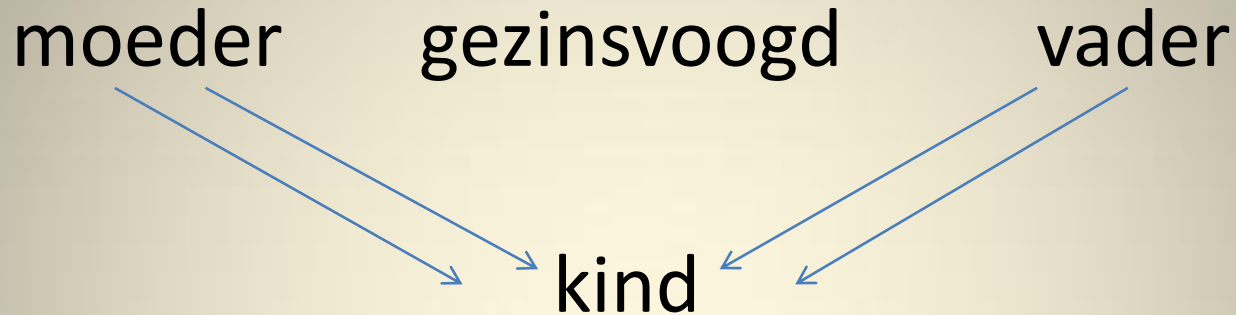

(uit huwelijk geboren)

juridisch moeder
ouderlijk gezag

juridisch vader
ouderlijk gezag

Ondertoezichtstelling kind (OTS) en evt. uithuisplaatsing:

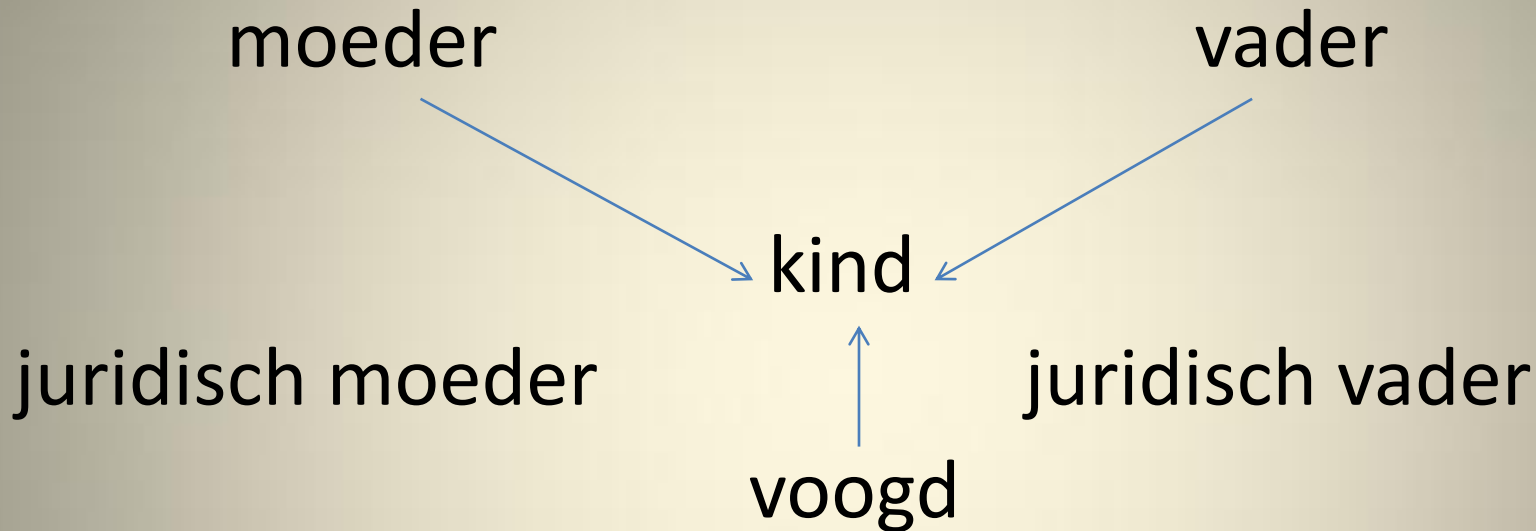

juridisch moeder
ouderlijk gezag

juridisch vader
ouderlijk gezag

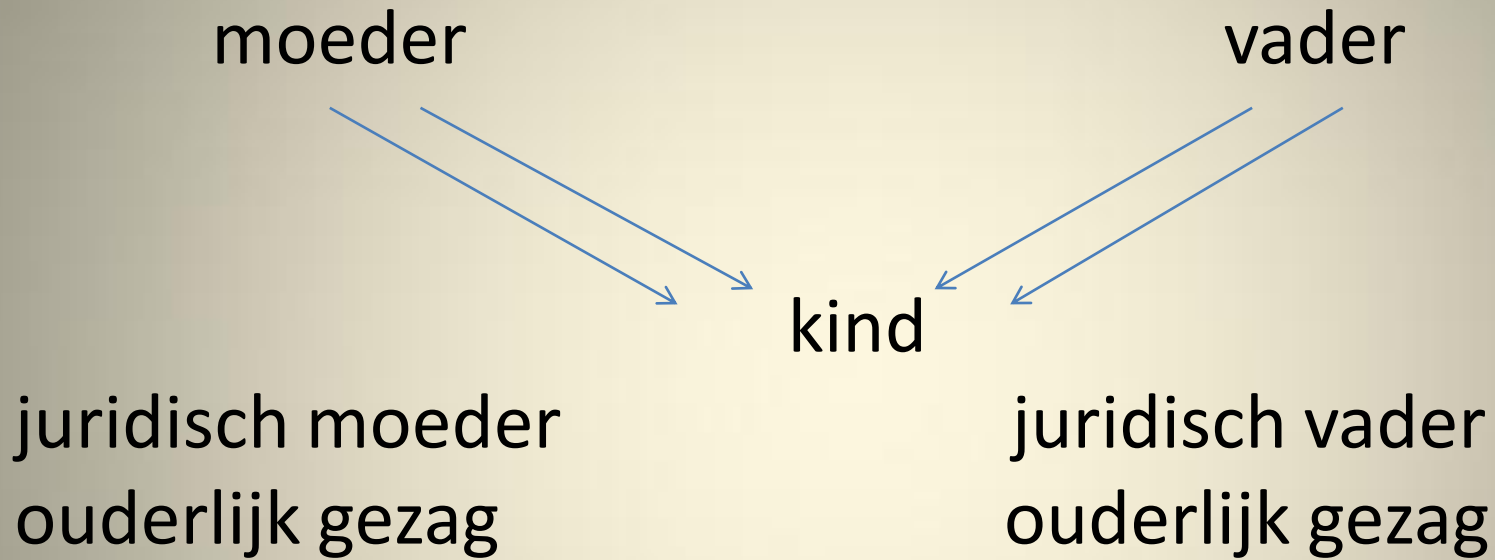
(gezagsverhouding blijft in stand)

Ontheffing/ontzetting uit ouderlijk gezag:

(gezag gaat naar door rechtbank
benoemde voogd: gezinsvoogdij-instelling
of pleegouders)

echtscheiding/ontbinding geregistreerd partnerschap:

(Gezamenlijk gezag is uitgangspunt, maar bij echtscheidings- of latere beslissing kan gezag aan één der ouders worden opgedragen)

De betekenis voor de zorg

WGBO

- Patient heeft recht op informatie
- Geen behandeling zonder toestemming
- Kinderen: leeftijdsgrenzen
 - Onder 12 jr
 - Tussen 12 en 16 jr
 - Ouder dan 16 jr
- Wet zegt (nog) niets over gezag
- Ouders moeten handelen als goed vertegenwoordiger

Juridsch ouderschap

- Recht op beperkte informatie
- Over gewichtige zaken
 - Kind wordt gesloten geplaatst
 - Kind overlijdt
- Geen recht om beslissingen te nemen

Gezagsdragend ouderschap

- Ouders hebben recht op informatie
 - Afhankelijk van leeftijdsgrenzen
 - Kind hoeft geen toestemming te geven
 - Maar kan informatieverschaffing wel belemmeren
 - Afhankelijk van leeftijd
 - Geen verschil tussen vader of moeder

Toestemming

- Voor simpele behandelingen/onderzoeken
 - Toestemming van een ouder, die van de andere ouder wordt verondersteld
- Voor ingewikkelder behandelingen
 - Vb. Verwijzen naar psycholoog of onderzoek naar seksueel misbruik
 - Toestemming beide ouders

Scheiding

- Gezag blijft bij scheiding
 - Informatie verschaffen niet afhankelijk van plaats van wonen v/h kind
- Ouders moeten elkaar informeren
- Iets achterhouden voor de andere ouder kan niet
- Stiefouders hebben geen recht op informatie
 - Maar zij moeten wel kunnen verzorgen

Verzoeken van gescheiden ouders

- Bellen na elk consult
- Schriftelijk verslag
- Inzage/afschrift dossier
 - Ouder gaat het dossier gebruiken in de echtscheidingsprocedure
- Wil niet met hem aan tafel zitten voor overleg

OTS

- Gezag blijft
- Dus recht op informatie ook
 - Afhankelijk van leeftijd kind
- Gezinsvoogd heeft i.p. geen recht op informatie
 - Wet gaat veranderen
 - Nu nog met toestemming ouders

Gezag ontnomen

- Terug naar de toestand van juridische ouders
- Dus beperkt recht op informatie
- Geen recht om te beslissen

TUCHTRECHT INGEVOLGE DE WET BIG

Ter geruststelling (cijfers 2013):

- in totaal ingekomen klachten 1640
- daarvan tegen artsen 1118
- afgehandeld tegen artsen M & G 6

De tuchtrechtelijke procedure

- een klaagschrift en dan?
- waar moet het klaagschrift aan voldoen?
- wat wordt van de aangeklaagde verwacht?
- hoe verloopt het vooronderzoek?
- hoe verloopt de zitting?
- wat is het toetsingskader?
- wat als de uitspraak niet bevalt?
- hoe verklein ik de kans op een klacht?

Vereisten klaagschrift:

- Klager is rechtstreeks belanghebbende (patiënt/nabestaande, Inspectie, werk- of opdrachtgever)
- Klacht is voldoende duidelijk en onderbouwd
- Klacht is niet verjaard (10 jaar na handelen)

Als klaagschrift (na gelegenheid herstel) niet voldoet aan de eisen:

Niet-ontvankelijkheid

Als klaagschrift voldoet aan de eisen:

doorzending naar aangeklaagde voor
verweerschrift

1099055 www.fotosearch.nl

Wat te doen??

- klager bepaalt tegen wie hij een klacht indient
- klager bepaalt de formulering van de klacht
- geen sepot mogelijk: een klacht maakt niet verdacht!
- klagen is van deze tijd: professioneel mee omgaan

- laten bezinken, maar niet wegstoppen
- hulp inschakelen niet verplicht, wel verstandig
- verweerschrift maken, openheid betrachten, duidelijk en zo goed mogelijk onderbouwen (medisch dossier)

informatie waaronder reglement:

www.tuchtcollege-gezondheidszorg.nl

beslissingen op www.tuchtrecht.nl

Het vervolg

- evt. repliek
- evt. dupliek
- mondeling vooronderzoek als één of beide partij(en) dat wensen

daarna:

- kennelijk ongegrond → raadkamerbeslissing
- niet kennelijk ongegrond → (openbare) zitting

behandeling ter zitting

- in beginsel openbaar
- 5 of 3 leden (altijd meerderheid artsen)
- geen verplichte aanwezigheid partijen
- rechtsbijstand niet verplicht
- actief feitenonderzoek college, beide partijen 2x gelegenheid toelichting, verweerder laatste woord
- beslissing binnen 8 weken

Maatregelen:

- **(GEGROND ZONDER MAATREGEL)**
- **WAARSCHUWING**
- **BERISPING**
- **GELDBOETE MAXIMAAL € 4.500,-**
- **(VOORWAARDELIJKE) SCHORSING
MAXIMAAL 1 JAAR**
- **(GEDEELTELIJKE) DOORHALING**

Hoger beroep (art 72)

- bij het Centraal Tuchtcollege (voor de gezondheidszorg) in Den Haag
- klager voor zover zijn klacht is afgewezen
- verweerder altijd
- Inspecteur altijd

Waarover kan worden geklaagd, de beide tuchtnormen:

- Handelen of nalaten in strijd met de zorg die de geregistreerde zorgverlener in die hoedanigheid behoort te betrachten ten opzichte van de patiënt en diens naaste betrekkingen (arts-patiëntrelatie);
- Enig ander handelen of nalaten als geregistreerd zorgverlener in strijd met het belang van een goede uitoefening van de individuele gezondheidszorg (BIG-geregistreerde bestuurder/leidinggevende)

Toetsingskader

Het gaat er bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de beroepsbeoefenaar bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdende met de stand van wetenschap ten tijde van het klachtwaardig geachte handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

OFTEWEL:

**NIET IEDEREEN HOEFT EEN 10 TE HALEN, EEN 6 IS
DOORGAANS VOLDOENDE**

professionele standaard

- deskundigheidsgebied (zie wet BIG art 19 e.v.)
- WGBO: informed consent, dossierplicht, beroepsgeheim.
- gedragsregels/beroepscodes
- vakliteratuur
- standaarden, richtlijnen en protocollen
- jurisprudentie

Verkleining kans op een klacht en beste verdediging als klacht:

- *motiveren*
- *communiceren*
- *noteren*

Praktische betekenis

Tuchtrechter

- Gaat de regels na
- Hoeft het niet met u eens te zijn
- In redelijkheid tot een beslissing kunnen komen
- Goede bedoelingen zijn fijn, maar niet genoeg

Denk vooruit

- Weet wat de regels zijn
- Ken richtlijnen en gebruik die ook
- Schrijf op wat u doet
 - Met wie hebt u overlegd?
- Motiveer wat u doet

Praktische tips

- Noteer de familie-omstandigheden
 - Vraag goed door
 - Ouders weten niet altijd het verschil tussen erkennen en gezag hebben
 - Vraag wie gezag heeft
 - Noteer in dossier
 - Vraag om wijzingen door te geven
 - Leg uit waarom dat nodig is

- Leg uit hoe het zit met gezag na scheiding
 - Spreek tegen als ouders de regels fout interpreteren
- Wijs ouders op hun verantwoordelijkheid
 - Ook na echtscheiding
 - Laat de ouders meedenken als de communicatie niet goed loopt
- Geef uw grenzen aan

- Leg uit waarom u handelt zoals u handelt
- Beperk geen rechten zonder dat daar een goede reden voor is
 - Noteer
- Wees open en duidelijk
- Overleg over ingewikkelde zaken
 - Noteer het resultaat van overleg

Wordt er toch geklaagd?

- Klagen is een recht
- Een klacht mag ook als u het goed bedoeld hebt
- Een klacht betekent niet dat u een fout hebt gemaakt
- Zorg dat u de taal van de tuchtrechter begrijpt
 - Advocaat
 - Waar gaat de klacht echt over?

- Ga naar de zitting
 - Wees respectvol
 - Vertel hoe het is gegaan
 - Als u al weet dat u een fout hebt gemaakt.....
- Gebruik het (goed bijgehouden) dossier
- Uitspraak in bij RTG?
 - Lees goed
 - Misschien is er iets te repareren

Veel procedures

- Gaan over communicatie
- En over geheimhouding/privacy
- Hulpverleners die ontkennen wat evident is
- Een niet geuit of niet gemeend excuus